

בן סורר ומורה פרק שמיני סנהדרין עה.

עין משפט
נר מצוה

כב א ב ג מ"י פ"ה
מהלכות
המורה הלכה ט ועין בב"י
י"ד סימן קט:
א ד מ"י פ"ה מהלכות
ספורי ביאה הלכה ה
[וה' ו] ופ"ו מהלכות
סנהדרין הלכה יא סמג
עשין קי"ז:

ואם איתא לא לימא ליה לא היה לו להודות לדבר איסור דא"ל
לך לשלוש ש"מ אין זן נח מנזוה על קידוש השם ומשני
הא זננעה הא צפרהסיא נעמן זננעה הוה דלא היו ישראל צבית
רמון וגזי קדוש השם צמוך בני ישראל כתיב ואפילו למאן דאמר

ואם איתא לא לימא ליה הא בצנעה הא
בפרהסיא אמר רב יהודה אמר רב מעשה
באדם אחד שנתן עיניו באשה אחת והעלה
לבו טינא ובאו ושאלו לרופאים ואמרו אין
לו תקנה עד שתבעל "אמרו חכמים ימות
ואל תבעל לו תעמוד לפני ערומה ימות
ואל תעמוד לפני ערומה תספר עמו מאחורי
הגדר ימות ולא תספר עמו מאחורי הגדר
פליגי בה ר' יעקב בר אידי ור' שמואל בר
נחמני חד אמר אשת איש היתה וחד אמר
פנויה היתה בשלמא למאן דאמר אשת
איש היתה שפיר אלא למ"ד פנויה היתה
מאי כולי האי רב פפא אמר משום פגם
משפחה רב אחא בריה דרב איקא אמר
כדי שלא יהו בנות ישראל פרוצות בעריות
ולינסבה מינסב לא מייחבה דעתיה כדר' יצחק דא"ר יצחק (6) מיום
שחרב בית המקדש נימלה מעם ביאה וניתנה לעוברי עבירה שנאמר
ימים גנובים (7) ימתקו ולחם סתרים ינעם:

הדרן עלך בן סורר ומורה
ומאי נינהו חמותו ואם חמותו.
הוה מזי למימר צתה וצת
צתה אלא הני נקט דכתיב צתה
שריפה צהדיא:
מנין

ואלו יהן הנשרפין הבא על אשה ובתה וכת בהן שזנתה יש בכלל אשה
ובתה בתו ובת בנו ובת אשתו ובת בתה ובת בנה (8) חמותו
ואם חמותו ואם חמוי: **גמ'** הבא על אשה שנשא בתה לא קתני אלא הבא
על אשה ובתה מכלל דתרווייהו לאיסורא ומאן נינהו חמותו ואם חמותו וקתני
יש בכלל אשה ובתה מכלל דתרווייהו כתיבי בהדיא והנך מדרשא אתיא
הניחא לאבוי דאמר (9) משמעות דורשין איכא בינייהו מתניתין מני רבי
עקיבא היא אלא לרבא דאמר (10) חמותו לאחר מיתה איכא בינייהו מתניתין
מני אמר לך רבא תני הבא על אשה שנשא בתה: יש בכלל אשה
ובתה חמותו ואם חמותו ואם חמוי: לאבוי אידי דקא בעי למיתנא אם
חמוי תני נמי חמותו ואם חמותו לרבא אידי דקא בעי למיתנא אם
חמוי ואם חמותו תני נמי חמותו מנהני מילי דת"ר (11) איש אשר יקח את
אשה ואת אמה אין לי אלא אשה וזמה בת אשה ובת בתה ובת בנה
מנין נאמר (12) כאן זמה ונאמר להלן (13) זמה מה להלן בתה ובת בתה ובת
בנה אף כאן בתה ובת בתה ובת בנה מנין לעשות זכרים כנקבות
נאמר כאן זמה ונאמר להלן זמה מה להלן זכרים כנקבות אף כאן
זכרים כנקבות מנין לעשות למטה כלמעלה נאמר כאן זמה ונאמר
להלן זמה מה להלן למטה כלמעלה אף כאן למטה כלמעלה ומה כאן
למעלה כלמטה אף להלן למעלה כלמטה (14) אמר מר מנין לעשות זכרים כנקבות
מאי זכרים כנקבות אילימא בת בנה כבת בתה בהדי הדדי קאתיאן אלא אם
חמוי כאם חמותו השתא אם חמותו לא קמה לן אם חמוי מיהדר עלה
אמר

דקתני לאו באשתו הוא דא"כ הבא על האשה ואמה מצעי ליה למתניה וא"כ הך אשה חמותו קאמר הוה ליה למתנייה הבא על האשה שנשא צתה
דהיינו חמותו הא לא קתני אלא הבא על אשה ובתה מכלל דתרווייהו לאיסורא ולא הוה חכמה אשתו ולא חמותו ואם חמותו והכי קאמר
הבא על אם חמותו או על צתה דהיינו חמותו וקתני יש בכלל אשה ובתה הך אלמא הך אשה ובתה כתיבי צהדיא: הניחא לצבוי
דאמר. כעיקרון (דף ע"ג) גזי פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי עקיבא: משמעות דורשין איכא בינייהו. ומסקין למילתיה דלרבי עקיבא
כתיבא צהדיא אם חמותו מתניתין מני ר"ע היא: אלא לרבא דאמר. צין לרבי ישמעאל צין לרבי עקיבא לא כתיבא אלא בחמותו
שבה עליה לאחר מיתת אשתו פליגי מתניתין מני: אמר לך רבא תני על אשה שנשא צתה. דהיינו חמותו דכתיבא צהדיא (15) איש כי
יקח את אשתו דהיינו אשתו ואת אמה דהיינו חמותו: יש בכלל אשה ובתה וכו'. קתני נמי חמותו ומילתא דמתניה היא דההוא לאו
מדרשא אתא וקתני צהדייהו: לאבוי. דאמר חמותו ואמה כתיב צהדיא אידי דתנא צהדיא כללל אם חמוי דאתיא מדרשא נקט אבז
ריהטא חמותו ואם חמותו: אין לי אלא אשה ואמה. דהיינו חמותו: נאמר כאן. צריפה זמה היא: ונאמר. צהדיא צתה
וצת צתה וצת צתה [ויקרא יח] שצרה הנה זמה היא: אף כאן. לענין עונש שריפה צתה וצת צתה וצת צתה דהיא קרא: מנין
לעשות זכרים כנקבות. לקמן מפרש: מנין לעשות למטה כלמעלה. לקמן [ע"ג] נמי מפרש: ומה כאן למעלה כלמטה אף להלן למעלה
כלמטה. לקמן [שם] מפרש: צהדי הדדי אפיין. הא רבייהו לתרווייהו צהדיא שוה דאתיא זמה ומה: אלא אם חמוי כאם חמותו. השתא
אם חמותו אכתי לא קמה לן עדיין לא העמידה על צוריה צריפה מן התורה דהא האי תנא לפוס ריהטא שמעיין ליה דהיא
אשה דקרא היינו אשתו ואפי' למאן דאמר אם חמותו כתיבא לאו ממשמעותא דאת אשה ואמה נפקא ליה אלא ממשמעותא דאותו
ואתהן: אם חמוי קא מהדר עלה. מחזר עליה להציאה לתורת אם חמותו דקאמר זכרים כנקבות הא אכתי לא אשמעיין תנא אם חמותו:
אמר

(א) עין חוספות צ"צ י.י.
ד"ה חמוי, (ב) נדרים לא י.י.
(ג) ירו' ל"ג חמותו וכו',
(ד) לקמן ע"ג, (ה) [שם],
(ו) ל"ז למטה כלמעלה.
מהרש"א תש"ל רש"י,
(ז) ויקרא כ"ג, (ח) [שם] ל"ז לאיש
אשר יקח,

תורה אור השלם
1. מים גנובים ימתקו
ולחם סתרים ינעם:
משלי ט יז
2. ואיש אשר יקח את
אשה ואת אמה וקמה היא
באש ישרפו אתו ואתהן
ולא תהיה זמה
בתוככם: ויקרא כ יד
3. ערות אשה ובתה לא
תגלה את בת בנה ואת
בת בתה לא תקח לגלות
ערוותה שארה הנה זמה
הוא: ויקרא יח יז

הדרן עלך בן סורר ומורה

אלו הן הנשרפין הבא על אשה
וצתה. בגמרא מפרש לה:
וצת כהן. כלומר וכן צת כהן שזינתה
היא צריפה אצל צועלה לאו צריפה
הוא: יש בכלל אשה וצתה. כלומר
אשה וצתה כתיבי צהדיא כדמפרש
בגמרא דהיא אשה וצתה היינו חמותו
דשריפה כתיבא צה כדכתיב (ויקרא
ט) (כי יקח איש) את אשה ואת אמה
זמה היא צהדיא ישרפו אותה ואתהן:
ויש בכללן כלומר מייניהו ילפינן
כולהו הך בגזירה שוה כדלקמן
צברייתא: צתו. מאנוסמו דלאו צת
אשתו דמתיב עליה משום צת אשתו
דהא אנוסה לאו אשתו היא: צת
צתו וצת צתו. שהיה לו מאנוסמו:
צת אשתו. צין שהיא צתו צין שהיא
חורגתו: **גמ'** הבא על האשה שנשא
צתה לא קתני. כלומר מכדי מדקתני
סיפא יש בכלל וכו' מכלל דהיא אשה
וצתה כהנך דכתיב מייירי ולא באשתו
וצתה אשתו קאמר אלא בחמותו
דשריפה כתיב צה והא הבא על האשה
דקתני לאו באשתו הוא דא"כ הבא על האשה ואמה מצעי ליה למתניה וא"כ הך אשה חמותו קאמר הוה ליה למתנייה הבא על האשה שנשא צתה
דהיינו חמותו הא לא קתני אלא הבא על אשה ובתה מכלל דתרווייהו לאיסורא ולא הוה חכמה אשתו ולא חמותו ואם חמותו והכי קאמר
הבא על אם חמותו או על צתה דהיינו חמותו וקתני יש בכלל אשה ובתה הך אלמא הך אשה ובתה כתיבי צהדיא: הניחא לצבוי
דאמר. כעיקרון (דף ע"ג) גזי פלוגתא דרבי ישמעאל ורבי עקיבא: משמעות דורשין איכא בינייהו. ומסקין למילתיה דלרבי עקיבא
כתיבא צהדיא אם חמותו מתניתין מני ר"ע היא: אלא לרבא דאמר. צין לרבי ישמעאל צין לרבי עקיבא לא כתיבא אלא בחמותו
שבה עליה לאחר מיתת אשתו פליגי מתניתין מני: אמר לך רבא תני על אשה שנשא צתה. דהיינו חמותו דכתיבא צהדיא (15) איש כי
יקח את אשתו דהיינו אשתו ואת אמה דהיינו חמותו: יש בכלל אשה ובתה וכו'. קתני נמי חמותו ומילתא דמתניה היא דההוא לאו
מדרשא אתא וקתני צהדייהו: לאבוי. דאמר חמותו ואמה כתיב צהדיא אידי דתנא צהדיא כללל אם חמוי דאתיא מדרשא נקט אבז
ריהטא חמותו ואם חמותו: אין לי אלא אשה ואמה. דהיינו חמותו: נאמר כאן. צריפה זמה היא: ונאמר. צהדיא צתה
וצת צתה וצת צתה [ויקרא יח] שצרה הנה זמה היא: אף כאן. לענין עונש שריפה צתה וצת צתה וצת צתה דהיא קרא: מנין
לעשות זכרים כנקבות. לקמן מפרש: מנין לעשות למטה כלמעלה. לקמן [ע"ג] נמי מפרש: ומה כאן למעלה כלמטה אף להלן למעלה
כלמטה. לקמן [שם] מפרש: צהדי הדדי אפיין. הא רבייהו לתרווייהו צהדיא שוה דאתיא זמה ומה: אלא אם חמוי כאם חמותו. השתא
אם חמותו אכתי לא קמה לן עדיין לא העמידה על צוריה צריפה מן התורה דהא האי תנא לפוס ריהטא שמעיין ליה דהיא
אשה דקרא היינו אשתו ואפי' למאן דאמר אם חמותו כתיבא לאו ממשמעותא דאת אשה ואמה נפקא ליה אלא ממשמעותא דאותו
ואתהן: אם חמוי קא מהדר עלה. מחזר עליה להציאה לתורת אם חמותו דקאמר זכרים כנקבות הא אכתי לא אשמעיין תנא אם חמותו:
אמר